

ZPRAVODAJ VESELICE

prosinec 2018 • 51

1. Slovo starosty obce Veselice
2. Plnění rozpočtu obce a hospodaření obce za 1-9/2018
3. Výsledky obecních a senátních voleb
4. Z činnosti Sboru dobrovolných hasičů obce Veselice v roce 2018
5. Semínkovna Domousnice
6. Osídlení Veselice krátce po třicetileté válce
7. Život na zámku
8. Rubrika obce Řitonice:
 - Slovo odstupujícího starosty obce Řitonice
 - Ondřej Ruml zpíval Ježka, Voskovce a Wericha
9. Černá kronika obce Veselice a okolí - OO PČR Dobruvice
10. Informace ze života v naší obci
11. Informace z činnosti OÚ Veselice
12. Z činnosti SPOZ
13. Společenská kronika
14. Čtenářské dopisy a ohlasy
15. Přispěvatelé na časopis
16. Na lese Křížánku včera a dnes
17. Bylo - nebylo - Štědrý večer
18. 100. výročí Československé republiky
19. Příloha: Zahradníkův rok
20. Tiráž

Vážení spoluobčané, vážení čtenáři,

máte v ruce 51. vydání Zpravodaje Veselice. Naleznete zde dost článků členů redakční rady, ale i dalších našich dopisovatelů.

Od vydání minulého čísla Zpravodaje uběhlo půl roku. V této době se toho dost událo. V sobotu 2. června se na Veselici uskutečnila hasičská soutěž družstev 22. okrsku. Tato akce vyžadovala dost práce, jak s přípravou, tak celým průběhem soutěže. Soutěž trvala celé odpoledne a byla zakončena večer taneční zábavou před Obecním úřadem. Opakuji se, ale ještě jednou děkuji všem za práci, kterou při přípravě celé soutěže odvedli.

Dne 13. září v Rybníčkách, u malostranské silnice došlo v ranních hodinách, asi v 5.30 hodin, k požáru topolu. Požár byl uhašen přivolaným hasičským sborem z Dolního Bousova a Mladé Boleslavi. Vyšetřovatelům se zatím nepodařilo zjistit, za jakých okolností k požáru došlo.

20. října se uskutečnilo již slibované znovu vysvěcení sochy svatého Jana Nepomuckého. Proběhlo zde malé kulturní pásmo básní a čtení světcova životopisu. Bohoslužbu vedl pan děkan Pavel Michalec z děkanství v Sobotce. Tohoto setkání se zúčastnilo asi 50 domácích i přespolních.

Tentýž den jsme si připomněli 100. výročí vzniku Československa. Na nově upraveném prostranství U cihelny (kde se konala také hasičská soutěž) se uskutečnilo setkání občanů k této příležitosti. Po přednesení básní a několika hudebních skladeb zazněla hymna České republiky. Poté byla vysazena na počest tohoto výročí lípa, jako symbol české státnosti. Kdo chtěl, mohl přihodit hlínu ke kořenům, zasazena tak byla společně. Poté následoval přípitek a malé pohoštění. Přednášejícím na těchto setkáních děkuji za jejich snahu i vykonanou práci, zároveň samozřejmě chci poděkovat i Vám všem za účast na obou akcích.

Na večer se připravila akce Sboru dobrovolných hasičů - hasičská grilovačka. I ta proběhla ve stejně přátelské atmosféře, jako k nám bylo po celý den i počasí.

Dále Vás seznámím s průběhem oprav místních komunikací. Projekty na zhotovení oprav jsme rozeslali čtyřem firmám, které se zabývají výstavbou a opravami komunikací, ale ty se omluvily, že v současné době nemají pracovní kapacitu na

náš požadavek. Projekty budou znovu zaslány dalším firmám, aby mohlo být zahájeno výběrové řízení pro tyto opravy.

Také dostávám dotazy „Jak to vypadá s váhou?“ V této záležitosti se čeká na Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, kdy nám jako obci má dát vyjádření. Potom teprve budeme moci začít s touto stavbou - čekárnou.

Za Obecní úřad bych rád poděkoval Všem občanům - voličům, kteří přišli k volbám do obecního zastupitelstva a do senátu. Za sebe navíc děkuji Vám, kteří jste mi dali hlas.

Na závěr mi dovoluji, abych Vám všem popřál radostné prožití Vánočních svátků a do nového roku Vám přeji pevně zdraví, hodně štěstí a spokojenosti.

Miroslav Pažout, starosta obce

PLNĚNÍ ROZPOČTU OBCE A HOSPODAŘENÍ OBCE ZA 1-9/2018

	rozpočet (původní)	skutečnost	% plnění
PŘÍJMY (některé položky)			
Daň z příjmu FO placená plátcí	350 000,00	275 472,85	78,7
Daň z příjmu FO placená poplat.	10 000,00	4 543,39	45,4
Daň z příjmu FO z kap. vybír. srážkou	35 000,00	26 350,95	75,3
Daň z příjmu právnických osob	350 000,00	245 199,86	70,1
DPH	690 000,00	598 034,98	86,7
Poplatek za likvidaci TKO	85 000,00	79 045,00	93,0
Poplatek ze psů	2 000,00	2 758,00	137,9
Správní poplatky	500,00	70,00	14,00
Daň z hazardních her	6 500,00	7 412,04	114,0
Daň z nemovitosti	220 000,00	174 153,86	79,2
Dotace na volby		56 485,00	100,00
Dotace na správu	46 200,00	36 522,00	79,1
Pitná voda – vodné	200 000,00	174 300,00	87,2
EKO-KOM – zpětný odběr	20 000,00	15 674,00	78,4
Pronájem pozemků	7 100,00	7 074,00	99,6
Pronájem nemovitostí	2 500,00	2 000,00	48,0
Příjmy z prodeje pozemků		3 325,00	
Příjmy z úroků	1 000,00	2 668,04	266,8
CELKEM	2 025 800,00	1 712 088,97	84,5

	rozpočet (původní)	skutečnost	% plnění
VÝDAJE			
Provoz veřejné silniční dopravy	2 850 000,00	6 050,00	0,2
Pitná voda	60 000,00	41 996,51	58,8
Záležitosti kultury	20 000,00	9 465,00	47,3
Veřejné osvětlení	65 000,00	30 354,95	46,7
Sběr a svoz komunálního odpadu	150 000,00	110 481,00	73,7
Péče o veřejnou zeleň	15 000,00	5 300,00	35,3
Požární ochrana (dobrovolná část)	50 000,00	24 804,14	37,2
Zastupitelstva obcí	150 000,00	149 944,00	100,0
Volba prezidenta		11 485,00	
Činnost místní správy	250 350,00	167 423,14	66,9
Služby peněžních ústavů	3 500,00	2 259,80	64,6
Pojištění majetku obce	12 100,00	9 050,00	74,8
CELKEM VÝDAJE	3 635 950,00	568 613,54	15,6

Rozpočet obce byl zatím upraven sedmi rozpočtovými opatřeními.

Marcela Šafránková

VÝSLEDKY OBECNÍCH A SENÁTNÍCH VOLEB

Volby do Zastupitelstva obce Veselice konané ve dnech 5. a 6. října 2018

Počet osob zapsaných do výpisu ze seznamu voličů celkem 109
 Počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky 70
 Počet odevzdaných úředních obálek 70
 Platné hlasy 257

1. Milan Mašák, NK 44 hlasů . . (17,20 % hlasů)
 2. Jaromír Doubalík, NK 18 hlasů . . (7,00 % hlasů)
 3. Václav Bucek, NK 27 hlasů . . (10,51 % hlasů)
 4. Miroslav Pažout, NK 40 hlasů . . (15,56 % hlasů)
 5. Jan Cidlina, NK 44 hlasů . . (17,20 % hlasů)
 6. Jana Pažoutová, NK 46 hlasů . . (17,90 % hlasů)
 7. Marcela Šafránková, NK 38 hlasů . . (14,79 % hlasů)
- Voleb se zúčastnilo 64,22 % voličů zapsaných do výpisu ze seznamu voličů.

Novými zastupiteli byli zvoleni: Václav Bucek, Jan Cidlina, Jaromír Doubalík, Milan Masák, Miroslav Pažout, Jana Pažoutová a Marcela Šafránková.

Na ustavujícím zasedání Zastupitelstva obce Veselice dne 5. listopadu 2018 byl starostou zvolen stávající starosta obce Miroslav Pažout, místostarostou Milan Masák.

Předsedou kontrolního výboru byl zvolen Jan Cidlina, členkou komise se na vlastní žádost stala Eva Konývková, zbývajícího člena si předseda vybere a předloží ke schválení zastupitelstvu obce na příštím zasedání.

Předsedkyní finančního výboru byla zvolena Jana Pažoutová, zbývající členy si předsedkyně vybere a předloží ke schválení zastupitelstvu obce na příštím zasedání.

Volby do Senátu Parlamentu ČR konané ve dnech 5. a 6. října 2018 a 11. a 12. října 2018

1. kolo

Počet osob zapsaných do výpisu ze seznamu voličů celkem 109
 Počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky 70
 Počet odevzdaných úředních obálek 68
 Platné hlasy 66

1. Weissová Daniela, Piráti 11 hlasů . . (16,66 % hlasů)
2. MUDr. Nwelati Raduan, ODS 13 hlasů . . (19,69 % hlasů)
3. Nos Josef, SPD 0 hlasů . . (0 % hlasů)
4. doc. MUDr. DrSc. Horák Ladislav, ČSSD 6 hlasů . . (9,09 % hlasů)
5. Müller Jiří, ANO 24 hlasů . . (36,36 % hlasů)

6. RSDr. Josef Jermář, KSČM . 11 hlasů . (16,66 % hlasů)

7. Plich Miroslav, TOP 09 1 hlas. . (1,51 % hlas)

2. kolo

Počet osob zapsaných do výpisu

ze seznamu voličů celkem 109

Počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky 26

Počet odevzdaných úředních obálek. 25

Platné hlasy 25

MUDr. Nwelati Raduan, ODS . . . 8 hlasů . (32,00 % hlasů)

Müller Jiří, ANO 17 hlasů . (68,00 % hlasů)

Marcela Šafránková

Z ČINNOSTI SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ VESELICE V ROCE 2018

V úvodu svého příspěvku za dobrovolné hasiče bych chtěl poděkovat všem občanům a příznivcům SDH za podporu a účast při akcích pořádaných Sborem dobrovolných hasičů ve spolupráci s Obecním úřadem.

Na Nový rok někteří hasiči vykročili na tradiční novoroční pochod po okolí naší obce za velké účasti občanů všech věkových skupin.

První sobotu v únoru ve Veselické hospůdce proběhla od 18:30 hod. výroční valná hromada našeho sboru dobrovolných hasičů. Na valné hromadě jsme

zhodnotili výsledky a činnost v uplynulém roce 2017 a naplánovali činnost sboru pro rok 2018. Hlavním bodem bylo stanovení termínu okrskové soutěže 22. okrsku spojeného s oslavou 120. výročí založení sboru dobrovolných hasičů na Veselici. Po otevřené diskusi jsme povečeřeli guláš od Jany Buckové a poté probíhala volná zábava. V sobotu 17. února se uskutečnila výroční valná hromada 22. okrsku sboru dobrovolných hasičů na Veselici a za náš sbor se zúčastnilo 11 hasičů. Této výroční valné hromady se zúčastnili zástupci SDH z Ledec, Řitonic, Veselice, Prodašic. Hlavním tématem schůze bylo zhodnocení činnosti okrsku a jednotlivých sborů za uplynulý rok a vyhodnocení okrskové soutěže, plánování akcí okrsku na rok 2018. Dále bylo odhlasováno, že se uskuteční společné námětové prověřovací cvičení okrsku v Prodašicích. V závěru okrskové schůze jsme předložili termín konání okrskové soutěže na 2. 6. 2018.

Počátkem dubna proto byla svolána schůze okrsku, kde byly dojednány podrobnosti a termín konání prověřovacího cvičení. Termíny byly všemi sbory přijaty. Někteří naši hasiči též navštívili plesy hasičů v Řitonicích a v Ledcích. V průběhu dubna prošli velitelé a strojníci naší zásahové jednotky JSDH periodickým školením odborné přípravy v rámci zařazení v JPO 5.

Dne 30. dubna se někteří naši hasiči zúčastnili pálení čarodějnic u chat, kde zajišťovali dozor nad ohněm a také občerstvení.

Prověřovací námětové cvičení se uskutečnilo 12. května v katastru obce Prodašice za účasti hasičů a techniky z Ledec, Prodašic, Řitonic a Veselice. Cílem cvičení byla dálková přeprava vody čerpané z rybníka v lese. Hasiči z každého sboru měli za úkol postavit pro přepravu vody hasičskou stříkačku s hadicemi, každý ve svém úseku v délce 100 m ve špatně přístupném terénu, odkud byla voda tlačena do cisterny a odtud ke dvojici proudů. Pokyny pro provádění celého cvičení byly předávány vysílačkami.

Každý strojník měl u sebe vysílačku, aby mohl včas reagovat na vzniklý problém a informaci ihned předat. Celou akci vedl starosta okrsku Jan Mikolášek. V rámci cvičení probíhala také zdravotnická příprava se simulací záchrany zraněného motocyklisty při dopravní nehodě. Cvičení mělo velmi dobrou úroveň i hladký průběh, kde jsme si prověřili svoje schopnosti a požární techniku. Při cvičení došlo k různým drobným poruchám na technice a prasklé hadice. Měli jsme možnost si vyzkoušet různé alternativy při dopravě vody a samotném hašení na různých místech v lesním porostu současně.

Celé jaro se prakticky točilo kolem přípravy a organizace oslav 120. výročí založení sboru dobrovolných hasičů Veselice, spojené s okrskovou soutěží. Měli jsme několik brigád při přípravě hřiště, techniky, nácvik na soutěž další a různé organizační záležitosti s výběrem pohárů a cen počínaje a občerstvením konče. 19. května se uskutečnila okrsková schůze z důvodu pořádání a organizace okrskové hasičské soutěže, která se konala u nás na Veselici. Z důvodu přípravy a organizace okrskové soutěže, obsazení postu rozhodčích, upřesnění termínu a času začátku soutěže bylo dohodnuto, že se soutěž začne od 13 hodin nástupem všech zúčastněných na hřišti.

Okrsková hasičská soutěž 22. okrsku začala 2. 6. 2018 od 13 hodin na Veselici na budoucím dětském hřišti. Počasí nám přálo, takže soutěž mohla začít. Celkem bojovalo v soutěži v kategorii mužů 5 družs-

tev a v kategorii žen tři družstva. Mimo soutěž se předvedlo smíšené družstvo okrsku a druhé družstvo žen Veselice.

Dále byli soutěžící, rozhodčí a ostatní účastníci seznámeni s průběhem konání soutěže a pravidly pro štafetu a útok. V kategorii žen soutěžila tři družstva, kde zvítězily ženy Prodašic před Veselící a Ledcemí. V kategorii mužů soutěžila čtyři družstva a pořadí bylo následující: 1. Ledce, 2. Prodašice, 3. Veselice I., 4. Řitovice, 5. Veselice II. Během soutěže došlo o přestávce mezi štafetou a útokem u příležitosti 120. výročí k ocenění zasloužilých hasičů a hasiček pamětní medailí a drobným dárkem za činnost ve sboru v uplynulých letech. Poprvé v historii SDH Veselice nastoupily dvě družstva žen a dvě družstva mužů. Všem zúčastněným velký dík. Po ukončení soutěže ihned po nástupu a vyhodnocení jsme vše přestěhovali před Obecní úřad. Večer před Obecním úřadem probíhala taneční zábava za přispění hudby pana Hašlara z Bakova a oslavy se protáhly až do rána. V červnu jsme měli projít technickou kontrolou s hasičskou cisternou. Prohlídka se však neuskutečnila z důvodu vážných závad na cisterně. O možnosti opravy se již jednalo, čeká se na rozhodnutí obecního zastupitelstva.

Posvícenskou zábavu jsme pořádali poslední sobotu v srpnu venku před Obecním úřadem v hudební produkci skupiny DIFUR BAND. Počasí nám přálo, že sice nepršelo, jako předcházející rok, ale ač bylo celý rok teplo, tak při zábavě bylo chladno, což se projevilo na slabší účasti.

V sobotu 20. října jsme pomáhali při slavnostním zasazení lípy na dětském hřišti u příležitosti 100. výročí založení republiky, 100 let trvání republiky a 120 let trvání SDH je velký kus naší historie a je třeba nadále pokračovat v úsilí a tradicích našich předků. Dále probíhá po jednotlivých sborech našeho okrsku promítání dochovaných záznamů z okrskových hasičských soutěží, kde si mohou mnozí z nás zavzpomínat na uplynulá léta, vidět kamarády a známé v akci, které dlouho neviděli anebo kteří již nejsou mezi námi. Dne 20. října večer jsme grilovali a oslavovali před Obecním úřadem. Zástupci našeho sboru se též zúčastnili všech okrskových schůzí a starosta sboru všech okresních hasičských schůzí. Dále se také hasiči podíleli na různých společenských, sportovních a kulturních akcích a brigádách spolupořádaných Obecním úřadem, které proběhly v tomto roce. Zároveň bych chtěl poděkovat těm členům sboru, kteří se aktivně podíleli při zajištění oslav 120. výročí a organizaci hasičské soutěže, občerstvení při zábavě, při grilování, při přípravě všech akcí, přípravě techniky atd.

Závěrem děkuji Všem hasičům za reprezentaci obce na soutěžích a za práci ve sboru, kterou vykonávají dobrovolně ve svém volném čase. Dále chci poděkovat Všem, kteří se podíleli na přípravě a pořádání sportovních, kulturních i jiných akcí spojených s naší obcí.

Do nového roku 2019 přeji Všem hasičkám, hasičům, našim příznivcům a Všem občanům hodně zdraví, spokojenosti, dobré nálady, pohody a vše ať se daří jak má.

František Pažout

SEMÍNKOVNA DOMOUSNICE

Její zakladatelka Andrea Ruňaninová je vášnivá přírodní zahradnice, včelařka a tak trochu z pohledu dnešní společnosti alternativní žena, která přišla žít z mladoboleslavského předměstí do staré chalupy v Domousnicích. Dobrodruh, který miluje zdejší krajinu!

Co je to semínkovna?

Iniciativa Semínkovna vznikla v ČR v roce 2015 na podporu svobodného sdílení osiva, semenaření a přírodního zahradničení. Vzorem jí byly francouzské Les Grainotheques a americké The Seedbanks. Semínkovny, ať už je to skříňka, košíček, krabička apod., jsou místem, kde zahradníci mohou mezi sebou bezplatně sdílet osivo ze svých zahrádek. Osivo by mělo být výhradně v „bio“ kvalitě, tedy nemořené a z chemicky neošetřovaných rostlin. Jde o výsledek domácího semenaření. Semínka jsou nabízena bezplatně v malých dávkách pouze pro osobní spotřebu. Semínkovny jsou svobodná iniciativa pro každého. Kdokoliv může semínkovnu založit a propagovat ve svém okolí.

Mottem iniciativy Semínkovna je:

„Sázejte, sklízíte, sdílejte... svobodně, ekologicky a ekonomicky!“

Jak nebo kde jsi se o Semínkovnách dozvěděla?

Je to už pár let co jsem se o semínkovnách dočetla na internetu díky mému dlouhodobému zájmu o přírodní zahradničení a moc se mi ta myšlenka líbila. Do styku s první takovou semínkovnou jsem se dostala v Ekocentru v Mladé Boleslavi, kde navštěvujeme se syny dětské kroužky. Vyměňuji tam i nadále.

Proč jsi se rozhodla založit semínkovnu?

Vždycky jsem se snažila nabízet svoje přebytky, a tak semínka vyměňuji každý rok na závěr sezóny a hlavně před sezónou. Už několik let. S místními lidmi, kamarády, rodinou, ale i přes internet. Asi hlavní důvod sbírat si semínka pro mě v počátku byl uchování jednoletých druhů bylin, květin a trochu zeleniny. Jako pojistka, kdyby se některá samovýsevná rostlina na jaře neobjevila. Dnes už semínkařím více i zeleninu a květiny pro včely. Ač se to třeba nezdá, někdy díky výměnám získáte i opravdové poklady v podobě lokálních odolných druhů nebo i méně obvyklé, nepůvodní rostliny, které když už tady jednou někomu pěkně zaplodily (na semena) máte určitou jistotu, že je lze u nás a v okolí dobře vypěstovat. Založení semínkovny ve vsi jsem zvažovala už asi před dvěma roky, ale teprve až loni, po sezóně 2017 se mi podařilo vypěstovat, resp. stihnout v tom letním zahrádkářském shonu mezi údržbou, sklizní a zpracováním, posbírat celkem pestrou nabídku. Nechtěla jsem zakládat semínkovnu, kde budou tři pytlíčky. A letos v lednu se mi podařilo semínkovnu u nás zrealizovat. Potřebuje samozřejmě nějaký čas na zaběhnutí, než si lidé zvyknou, ale já věřím, že jsou mezi námi zahradníci tíhnoucí více k tradici a přirozenosti a myšlenka se jim také zalíbí.

Co se ti na semínkaření líbí?

Sdílení své přebytky dál, jednoduše někomu dalšímu udělají radost. Na oplátku vy sami si vyberete, co chcete podle aktuální nabídky semínkovny.

Kdo se snaží zahradničit přírodní udržitelnou cestou, taková semena i službu samotnou jistě ocení. Ostatně

k venkovu tohle patří. Semínkařením kultivujete odolné odrůdy pro svůj pozemek a blízké okolí, podporujete rostlinnou variabilitu a tím i biodiverzitu. Lidé semenařili celá staletí a dříve měl každý kraj pestrou paletu svých odolných tradičních odrůd. Včely u vás budou rády a také směřujete alespoň k částečné soběstačnosti. V dnešní době, kdy je osivo relativně drahé, balené mnohdy v nesmyslně malém množství, ve dvou obalech a často také mořené nebo sířené dává taková myšlenka, hlavně na venkově, smysl.

Kde a kdy jsou semínka k dispozici veřejnosti?

Semínkovna je umístěná na poště přímo v budově obecního úřadu Domousnice. Je to podle mého názoru nejlepší možný prostor u nás. Měla by totiž být na veřejném místě, kam mají lidé častý přístup. Obvykle to bývají knihovny, kavárny, obecní úřady, školy a jiná vzdělávací centra. Semínka jsou umístěná v krabici na malém stolku u levé stěny od vstupu. Je rozdělená na tři sekce: zelenina, bylinky a okrasné květiny.

Přijít tedy můžete kdykoliv v otevírací hodiny domousnické pošty, tj. každý pracovní den v 8:00 - 9:30 nebo v 14:00 - 16:00.

Jak správně semínkovnu používat?

Semínka jsou v semínkovně volně k dispozici všem. Maximálně si můžete odnést tři druhy. Pokud nemáte nic na výměnu, nevádí, ale očekává se, že z úrody část semen vrátíte zpět do semínkovny nebo v případě neúspěchu dáte jiná semena, kterých máte přebytek. Vše záleží na vašich

semenářských možnostech a schopnostech, ale často i na místních klimatických a jiných podmínkách, které nemůžete ovlivnit. Proto nemějte obavu, pokud se semenaření nevydáří. To se stává, zvláště, pokud semenařit začínáte, nebo jste si zvolili druh, který se semenaří obtížněji. Každý dar je pro semínkovnu hnacím impulzem! Pro začátek si zvolte jednodušší plodiny a informujte se o postupu semenaření dané plodiny. V semenaření totiž není až tak nutná kvantita, ale zejména kvalita, pokud si chcete zajistit uspokojivou úrodu v dalších letech. Semínka je dobré vhodným způsobem nasáčekovat (použit můžete papírové sáčky, recyklovat obálky, složit si sáčky ze starých novin ap., použít igelitové sáčky...) a zejména popsat! Stačí uvést název odrůdy, rok a místo sběru. Pokud máte chuť a čas připište i vlastnosti odrůdy a postup jejího pěstování, ale to je již čistě na vás. Já jsem optimista, a věřím, že se semínkovně bude dařit ku prospěchu všem! Vždyť přebytek semínek afrikánů nebo dýní má ve vesnici kde kdo. Pokud je nechcete vyhodit, ale ani pytlíčkovat pro semínkovnu, doneste je jednoduše ve sklenici a napište to na víčko, ať si každý odebere, jen kolik potřebuje.

V případě zájmu o větší osvětu mě neváhejte kontaktovat na: domousnice.spolek@gmail.com

Andrea Ruňaninová

Použitý zdroj: <https://seminkovny.com>

Na závěr mi vážení čtenáři dovolte malý kvíz

Uhodnete rostliny, kterým patří tyto semena?

(Výsledky tohoto mini kvízu najdete ve Zpravodaji č. 52)

Není v našich silách dopřát Vám obrázky v nejvyšší kvalitě, proto tyto budou po vydání Zpravodaje k dispozici na vývěsce OÚ Veselice.

OSÍDLENÍ VESELICE KRÁTCE PO TŘICETILETÉ VÁLCE A OD KONCE STOLETÍ OSMNÁCTÉHO, PO ZAVEDENÍ ČÍSLOVÁNÍ DOMŮ

V červnu 2013 jsme na stránkách Zpravodaje putovali do Jičína za Valdštejnem v době vlády Ferdinanda III. Habsburského, krátce po třicetileté válce. Přišla při tom řeč na Veselické poddané, které známe ze seznamu z roku 1654. Připomeneme si je a doplníme o soupis jmen na usedlostech od roku 1770, času zavedení číslování domů za vlády Marie Terezie. Současně si povíme, k jakým změnám na Veselici mezi léty 1654 – 1795 došlo.

Na místech dvou opuštěných stavení po třicetileté válce, vyrostly čtyři usedlosti nové. Pole od těch dvou předešlých byla k novým částečně přerozdělena a jistým dílem byly poděleny i některé ostatní usedlosti ve vsi. Malá ves Rychnova, patřící spolu s vlčopolským panstvím ke Kostí, kde před třicetiletou válkou jeden selský grunt a jedna chalupa bývaly při čtyřiceti korcích (1 korec je cca 0,28ha) polí, nebyla již nikdy obnovena. Jednu chalupu zde vystavěl Václav Novák, část polí od usedlostí předešlých zarostla

lesem a Rychnova se již od té doby uvádějí jen jako samota při Veselici s asi deseti korci polí. Po pozemkovém rozdělení velkých usedlostí byly ve vsi také postaveny 4 nové domy. Dvě $\frac{3}{4}$ lánová hospodářství a jedno lánové byla postupně rozdělena na hospodářství $\frac{1}{2}$ lánová, která ještě dávala rodině dobrou obživu. Rodiče pro své děti oddělily pozemky od původních usedlostí pro jejich nové domy a pro nová hospodářství. Zbytkové živnosti, předávané v rodině z generace na generaci, dál zůstaly v držení hospodářů původních.

Veselické osídlení v roce 1654 a 1713.

Nejstarším dokladem o veselickém osídlení je soupis poddaných asi z roku 1654, prvního českého katastru, berní ruly (berní rula je první úplný soupis daňových povinností), který je přepsán do fase (fase je zastaralé řečeno daňové přiznání) z roku 1713. Číslo domů nebyla tehdy zavedena a usedlosti se pojmenovávaly a rozlišovaly podle jmen majitelů. Například stavení Šnajdrovský, Průšovský

apod. V následujícím přehledu je uvedena **výměra orných polí v korcích, jména hospodářů a pravděpodobná čísla domů dnes známých**. Čísla domů jsou jen odhadem, s přihlédnutím k velikosti polí u jednotlivých usedlostí podle názvu polí v polních traťích, v místní tradici dosud známých a převzatých i stabilním katastrem v roce 1842. Kde jsem si nebyl s přiřazením jistý, tak jsem napsal otazník. Výměry polí přiřazených k usedlostem se v mezidobí také různí. Mohlo dojít k zpřesnění výměr, ale také z evidence byly nově vyjmuty louky, uváděné zvlášť a jejich velikost je udávána počtem sklizených for sena a otavy. Dostupnost odvozu sena z luk byla dána počtem koní táhnoucích fůru. Buď párem, nebo dvěma páry koní. Dvěma páry koní je dostupná jen Velká louka u č. 2. (Na konci Malé Strany od silnice ke strouze).

Poddaní a usedlosti patřící k panství kosteckému.

rok 1654		rok 1713		
<i>Výměra polí v korcích</i>	<i>jméno hospodáře</i>	<i>výměra</i>	<i>jméno</i>	<i>číslo domu</i>
60	Křištof Šnajdr	54 a ¼	Matěj Průša	2
45	Matěj Pokorný	42	Matěj Holan	1
45	Václav Horák	44	Pavel Javůrek	5
30	Jan Pokorný	26 a 2/4	Jakub Pokorný	21
18	Tomáš Snítíl	15	Matěj Pokorný	22
8	Vít Kočí	8	Jiří Snítíl	23
	Stavení pustý (V Rychnovách)	9 a 2/4	Václav Novák	6
	Stavení pustý (V Rychnovách)		Neobnoveno	

Poddaní a usedlosti patřící k panství domousnickému.

3	Jerolím Veselý	3 a 2/4	Jiří Ondráš	?
18	Jakub Burian	16	Jiří Koblas	10
3	Jiřík Kučava	4 a 2/4	Václav Fiala	?
18	Stavení pustý	7 a 2/4	Jan Smejkal	
		7	Martin Ridel	17, 18
30	Stavení pustý	2 a 3/4	Václav Plíšek	19 a 28
		2	Matěj Kovář	
30	Martin Pozemský	23 a 3/4	Jiří Preika	7
30	Jan Svoboda	24 a 2/4	Ján Burian	8
30	Matyáš Nezdara	20 a 3/4	Jan Šalandik	?
14	Jan Pařez	17 a 2/4	Václav Schejbal	?
15	Michal Němec	18 a 3/4	Václav Pustej	?
5	Václav Jansa	6 a 2/4	Pavel Jansa	?

Veselické osídlení za vlády Marie Terezie po roce 1770, od zavedení číslování domů

Krátký úvod k té době

21. října 1740 zemřel císař Karel VI. a v habsburské monarchii nastoupila na trůn Marie Terezie, první a jediná žena na habsburském trůnu, která je po Josefu II. největší reformátorkou říše. Římskou královnu, vládkyni nejmocnějšího evropského soustátí Evropy, nechtěly okolní země přijmout a chtěly využít příležitosti k územním ziskům na její úkor. Ač nerada, začala Marie Terezie

okamžitě vést války o své dědictví a problémy monarchie začínají narůstat. Osvědčený válečník a vojevůdce Evžen Savojský byl mrtev a vojenské ambice manžela Marie Terezie, Františka Lotrinského, jako vrchního vojevůdce vojsk monarchie byly nulové. Po válkách, kdy Marie Terezie ztratila Slezsko, nejbohatší zemi českého království, musela upevnit monarchii ekonomicky a vojensky. Vojenští velitelé zjišťovali, že nebyl přehled o terénu, kde se válčilo a úřady přišly na chyby z poslední katastrální a daňové reformy z let 1748 – 1757. Ukázalo se, že panstvo tehdy pro osobní zisk zapíralo eráru své poddané. Nová reforma byla proto svěřena vojenským úřadům. Vzniklé kartografické týmy měly za úkol v říši terén nejen zmapovat, ale současně sečíst počty duší, hospodářského dobytka a domů. Jeden z nejvýznamnějších patentů Marie Terezie, bez kterého si dnes identifikaci osídlených neumíme vůbec představit, spatřuje světlo světa zákonem z února 1770, který nařizoval domy očíslovat. Číslování, spolu s ostatními opatřeními, proběhlo ve většině obcí od podzimu toho roku do konce roku 1771. Zjistilo se, že monarchie měla celkem 19 milionů obyvatel a že při minulém sčítání duší bylo zapřeno asi jeden milion poddaných. Země Koruny české, to je Čechy, Morava a před ztrátou větší části Slezska, měly asi 4,2 mil. obyvatel. Nová reforma měla také zpřehlednit daňovou soustavu, kde v té minulé české zemi v poměru k počtu obyvatel vycházely nejhůř. Celkové daňové zatížení říše bylo v letech 1716 – 1739 celkem 166 milionů zlatých. Z toho jen Čechy, Morava a Slezsko, s výrazně menším počtem obyvatel, zaplatily 126 milionů. Během válek v roce 1740 – 1748 náklady vzrostly ještě pro Čechy o dalších 50 milionů a pro Moravu o 20 milionů zlatých, a přitom ve Slezsku ztratila Koruna česká asi 1 milion obyvatel, připadlých po válce vítěznému Prusku. Aby problémů nebylo málo, tak v 70. letech 18. století přišly problémy hospodářské. Po dlouhotrvajících přivalových deštích na podzim roku 1769, největších za posledních 400 let, co bylo zaseto, do jara vyhynulo. Na jaře dlouho hustě sněžilo a po oblevě přišly silné záplavy. Do posledního dubnového týdne se obilí na polích sít nemohlo. Následně, osm týdnů trvající sucho a velmi deštivé léto dílo zkázy dokonaly. Přišel hladomor a hladu padla za oběť asi desetina obyvatel Českého království.

Číslování domů

Jak jsem již uvedl, tak rozlišování usedlostí podle čísel domů bylo zavedeno v době vlády Marie Terezie zákonem z února 1770, který nařizoval domy očíslovat. Seznam z prvního číslování domů na Veselici dochován není, ale pořídil jsem jej výpisem z matrik z fary ve Březně, ze zápisů knih pokřtěných, oddaných a zemřelých z let 1731 – 1795, z kterých je patrné, že domy na Veselici byly očíslovány od listopadu 1770.

Opatření číslovat domy podle zmíněného zákona bylo záležitostí především vojenskou a sloužilo k lepšímu přehledu osídlení pro stanovení rekrutů pro armádu. Místo nájmu vojáků bylo zavedeno tzv. rekrutování. Každá oblast monarchie musela dodat určitý počet vojáků. Zákonem byly také stanoveny skupiny obyvatelstva od vojenské služby osvobozené. Patřili sem kněží, šlechta, státní úředníci, nižší úředníci a zřízenci vrchnosti, doktoři,

chirurgové, měšťané zeměpanských měst a jejich synové, samostatní hospodáři selští a jejich nejstarší synové. S odvodem k vojsku bývaly problémy. Muži prchali k úkrytu do lesů, a proto roku 1802 byla zavedena místo doživotní služby, služba na určitý počet let: vozatajstvo 10 let, jízda 12 let, artilerie a ženijní sbory 14 let. V roce 1848 byla vojenská povinnost snížena na 8 let. Od francouzské války v roce 1796, byly zřizovány vojenské útvary k domobraně. Vycvičení vojáci ve zbrani se podle tohoto nařízení zdržovali doma.

Číslo domu bylo pořadovým číslem v konkrétním soupise, kdy dům byl popsán číslem křídou na vrata či dveře v přirozeném sledu tak, jak lze obec postupně projít. Začínalo se zpravidla nejdůležitější veřejnou budovou, panským sídlem, farou, rychtou, nebo nejbohatší usedlostí. V obcích při silnicích se začínalo číslování obvykle prvním domem po pravé straně vesnice ze strany, kterou vrchnost do vsi přijížděla a po opačné straně se pak vracela. Posloupnost číselné řady domů č. 1 – 6 vypovídá, že s číslováním se začalo na dětenickém panství, dříve kosteckém a že na Veselici bylo při číslování postupováno jinak, než udávají zmíněná pravidla. Na Veselici, již od té doby číslování nebylo měněno, tak okruh čísel z roku 1770 i sled čísel přidělených po roce 1770 poskytuje dobrou informaci o postupném vývoji obce. Výpis dává přehled o tehdejších osídlení a o jménech hospodářů od doby zavedení číslování domů a o domech postavených po tomto roce. V přehledu ještě jako doplňující údaj uvádím příslušnost usedlosti k panství.

Výpis čísel domů a jejich hospodářů podle matrik od listopadu roku 1770.

Č. domu	Panství	Jména hospodářů	Sociální postavení
1	Dětenice	Hollan Jiří a Dorota	sedlák
2	„	Klíma Václav a Dorota (r. 1771)	sedlák
		Klímeš Jan a Matyáška (od r. 1773)	sedlák
3	„	Klímeš Martin a Dorota	sedlák
Stavení č. 3 vzniklo pozemkovým dělením od čísla domu 2			
4	„	Klímeš Josef a Anna, rozená Javůrková z Veselice č 5	domkář
Stavení č. 4 je dnes zbořené a bývalo v prostoru pod Křížovou zahradu při cestě k lávce vedoucí na Malou Stranu. Vzniklo patrně pozemkovým dělením od čísla domu 5.			
5	„	Javůrek Jiří a Alžběta	sedlák
6	„	Pokorný Jan a Anna	chalupník
7	Domousnice	Matěj Halama a Barbora	sedlák
8	„	Burian Jiří a Alžběta	sedlák
9	„	Chromovský Václav a Barbora	sedlák
10	„	Peigner Antonín a Marie Anna	krčmář a chalupník
11	„	Wentyl Křištof	tkadlec
	„	Jansa Václav a Alžběta	tkadlec
12	„	Jansa Matyáš a Terezie	tkadlec

		Wentyl Jan a Kateřina	tkadlec
Původní stavení č. 12 je dnes zbořené a bývalo v prostoru návse mezi domy s č. 9, 10 a 11. Dnešní č. 12, v části Na Lhotkách, bylo přiděleno později postavenému domu.			
13	„	Krupka Jiří a Kateřina	
14	„	Straka František a Anna	tkadlec
	„	Jansa Jan a Alžběta	tkadlec
15	„	Pauš Jan a Magdaléna	chalupník
16	„	Krupka Václav a Kateřina	správce statku
			chalupník
17*	„	Audrnický Jan a Anna	a obchodník
Stavení č. 17 je dnes zbořené a bývalo v prostoru mezi usedlostí Bulířových a kravínem.			
18*	„	Kauba Václav a Kateřina	sedlák
19*	„	Ridl Josef a Anna	sedlák
20	„	Feifar Jan a Kateřina	tkadlec
		Pavíasek Matyáš a Anna	tkadlec
21	Dětenice	Štolovský Václav a Kateřina	sedlák
Stavení č. 21 je dnes zbořené a bývalo v prostoru zahrady pana Srba. Současně přidělené č. 21 patří dnes již jinému, později postavenému domu.			
22	„	Žofka Jan a Ludmila	
23	„	Pokorný Jan a Kateřina	chalupník
24	„	Průša Tomáš	chalupník
25	Domousnice	Tůma Matěj a Anna	sedlák
		Snítíl Václav a Kateřina	tkadlec
26	„	Chudák Josef	chalupník a myslivec
Stavení č. 26 bývalo hájovnou pro domousnické panství a je zbořené. Bývalo mezi dnešní silnicí první zatáčky ve směru od Veselice k Domousnicům a první zápis v matrice k němu je v roce 1772.			
27	Dětenice	Klímeš Václav a Kateřina	sedlák
Stavení s číslem domu č. 27 se nám prvně objevuje v zápisu matriky v roce 1777 a podle číselné řady ve vsi, nemohlo existovat v roce 1770. Stavení vzniklo pozemkovým dělením od čísla domu 2.			
Při porovnání velikostí velkých selských usedlostí mezi údaji z evidence z roku 1654, 1713 a z roku 1770 v porovnání se stabilním katastrem z roku 1842 zjistíme, že velké usedlosti s čísly 1, 2 a 5 byly rozděleny. Pro příslušníky stejných rodů byly od nich odděleny pozemky pro výstavbu domů i hospodaření usedlostí s čísly 27, 29, 3 a 4. Domy s čísly 17, 18, 19 a 28, které jsou označeny * patrně nahradily v roce 1654 uváděné usedlosti pusté.			
Domy s čísly 28 – 31 byly postaveny pravděpodobně v rozmezí let 1779 – 1795.			
28*	Domousnice	Ridl Josef a Anna	sedlák
29	Dětenice	Hollan Václav a Kateřina	sedlák
30	„	Klímeš Josef a Anna	domkář
31	„	Hollan Matěj a Kateřina	domkář
Stavení s číslem 31 je zbořené a stálo podle mapy z roku 1842 v prostoru dnešního čísla domu 12, ale poněkud blíž k břehu rybníka.			
Vysvětlení k sociálnímu postavení sedlák a chalupník: Sedlák měl selský grunt s výměrou minimálně ½ lánu, to je asi 9 hektarů a stačovalo to na dobré uživení rodiny. Chalupník měl hospodářství menší. Aby rodina nestrádala			

tak potřeboval ještě další příjem. (Řemeslo, obchod apod.)

Veselice nejen selská, ale i tkalcovská

Soupis čísel domů a jejich hospodářů dává zajímavý přehled o sociálním složení poddaných na Veselici. Vedle sedláků a chalupníků jsou zapisováni tkalci, kterých bylo ve vsi v mezidobí let 1770 – 1795 celkem 9. Podle ½ hektarové výměry lnu u chalupy č. 8 se na Veselici v té době mohl jen pěstovat asi na 10 hektarech. Podle vyprávění v rodině se v chalupě pěstoval ještě za Jána Buriána v polní trati pod Rychnovami do konce 19. století. Lněné vlákno na kolovrátku sprádávala Jánova manželka Anna, moje praprabába, a přadena nosívala v nůši ke tkalci do Hřmenína. Hrubé plátno se naposledy používalo již jen k šití pytlů na obilí a na brambory. Zmíněné pytle převzalo ještě v 50. letech minulého století do inventáře nově vzniklé JZD s označením JZD 8. Z lněného plátna byla ušita také velká plachta, která se dávala do vozu při sklizni řepky olejky k zamezení ztrát. Domy, kde bývali tkalci, zpravidla obývali dvě rodiny z přízně a drahé tkalcovské stavby vytěžovali prací na směny.

Původní podstatu ekonomiky poddanských vesnic nám nejlépe vystihuje citát z doslovu ke Kroftovým Dějinám selského stavu: **„Životní tempo vesnice je diktováno především půdou. Ona vytváří vesnici jako sídelní jednotku, působí na její vystavnost, určuje a mění sociální složení jejího obyvatelstva a reguluje počet těch, kterým dává obživu“... Ve stejném duchu chápali svou vesnici v 18. století i Veseláci.** Půda byla pro ně výrobním prostředkem, od které odvozovali svůj životní styl práce v pokoře k okolní přírodě, která jim dávala obživu. Tehdy rozdělovali velká hospodářství a pěstovali len na usedlostech s dostatečnou pozemkovou výměrou, aby zajistili podmínky pro obživu přibývajícím počtu obyvatel ve vsi.

Pod vlivem založení manufaktury na výrobu punčoch v Domousnicích, pánem Josefem Pulpánem von Feldstain, zpracovávajícím ovčí vlnu z vlastního chovu, tkalců ve vsi

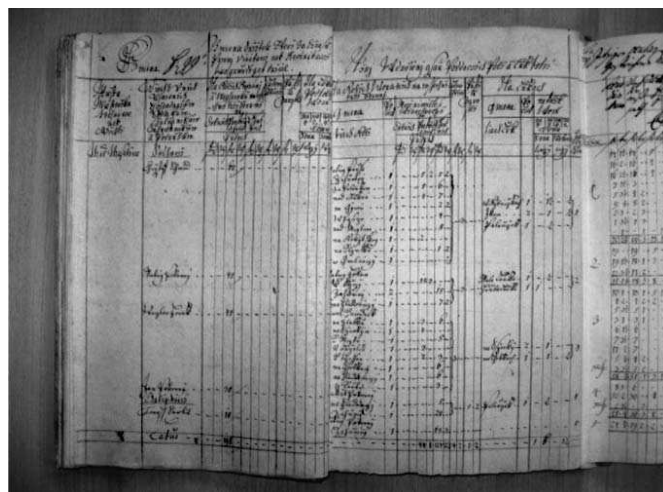
postupně ubývá. Na čas se z nich stali punčocháři a mistři punčocháři, pracující v domousnické manufaktuře, po dobu jejího trvání. Posledním tkalcem na Veselici byl Jan Jansa, který zemřel v roce 1849 a obýval dům č. 14.

Přerozdělováním daňových financí v ekonomice státu, přestala pro vesnice původní ekonomická pravidla platit. Již neplatí, že obyvatelé Veselice se užívali v jejím katastru. Z vesnic se staly sídliště uprostřed přírody, navazující na dávnou zástavbu. V nich je vybudování a udržování infrastruktury, vyžadované současným životním stylem velice náročné a přesahuje mnohdy obecní rozpočty. Od občanů to vyžaduje velkou trpělivost a odříkání.

Pro historické porovnání dnešního životního stylu vesnice jsem dávné Veseláky s jejich způsobem myšlení zde jen připomenul.

Předlohou k článku pro Zpravodaj mi byly téměř 400 let staré seznamy poddaných pro Veselici z 1. českého katastru (ukázka textu), téměř 250 let staré matriky fary Březno, Dějiny selského stavu od Kamila Krofty a reformy Marie Terezie a Josefa II. od Josefa Fraise.

Láďa Matoušek

ŽIVOT NA ZÁMKU

Rád bych Vás, vážení čtenáři, nejprve velmi krátce obeznámil s historií domousnického zámku a přiblížil Vám, co všechno předcházelo našemu nynějšímu působení tady...

První písemně dokládaný vznik domousnické tvrze se datuje počátkem 15. století, majitelem byl Karel Haras z Bosyně. Tvrz se nalézala v místech, kde se dnes rozprostírá vinohrad a kde cihlové klenby schovávající se v houští připomínají sklepní prostory. Důležitou roli v polovině 17. století sehrál rod Rašínů z východočeského Rýzmburka, kdy jejich přičiněním vznikl zámecký park. Následně v polovině 18. století vznikl přestavbou staršího sídla barokní zámek. Na zámku se od té doby vystřídal hodně majitelů, mezi které patřili Scherzerové, rytíři Pulpáni z Feldštejnu, šlechtic August Schroll, bankéř Bedřich Förster, Edmund Moravec, kníže Thurn-Taxis, poslanec Jindřich Maštálka, Dr. Zachystal, Ing. Havelka a bratři Halířovi, kterým byl zámek v roce 1948 znárodněn. Po znárodnění zámku byl areál přidělen svazu československých invalidů v Praze a byl hojně využíván společně s rekreačním zařízením v parku k rekreačním

a rekondičním pobytům invalidů. Po sametové revoluci byl zámek v roce 1994 restituován panem Halířem, potomkem posledních majitelů. Pan Halíř si již netroufl na takový úkol, jakým je správa a údržba historické památky a tak budovu zámku prodal, ovšem ne moc do „dobrých rukou“. Budova zámku byla předmětem zástavy a tak záhy skončila ve vlastnictví banky, která pro ni neměla žádné využití a tak se domousnický zámek stal nedobrovolně přítěží. Na tento fakt zámek a areál doplatil nejvíce, kdy po pětiletém spánku a bezvládní se naskytl pohled na dům hrůzy, který rozhodně nepřipomínal majestátní dominantu obce. Na přelomu milénia došlo k devastaci a rozkradení interiérů zámku a stylem „ukradni, co můžeš“ zmizelo vše, co šlo odnést, uříznout, vytrhnout, odšroubovat. Aby toho nebylo málo, všechny zájemce o tuto historickou památku spolehlivě odradil fakt, že budova zámku stojí na cizím pozemku a nevyjasněnost majetkoprávních vztahů okolních pozemků mohly znamenat koupi zajíce v pytli.

V roce 2001 vdechl beznadějnému zámku novou naději Jiří Munzar starší, který díky zajištění předkupního prá-

va k pozemkům v okolí a zámku mohl ve veřejné dražbě zámek vydražit. Jeho první kroky v rekonstrukci zámku směřovaly k opravě již nevyhovující střechy, venkovní fasády a interiéru vstupní schodišťové haly, kde z velké části chybělo dřevěné obložení a zábradlí. Dalším velkým milníkem v novodobé historii zámku bylo založení vinařství a vysazení vinné révy na ploše přes 7 hektarů na jižních svazích u zámku. Nyní vinařství pěstuje a vyrábí 8 odrůd vín z vlastních hroznů ve špičkové kvalitě. Vedle strojní mechanizace, která velkou měrou usnadňuje práci na vinohradu, se nelze obejít bez šikovných rukou místních lidí, kteří se velkou měrou podílejí na tom, jak bude ve finále vypadat výsledný produkt. A vína to jsou velmi pěkná, mají svůj nezaměnitelný charakter, který odráží jejich původ právě v Českém ráji a to si získalo nejedno srdce milovníků vín. Vína dosahují na odborných soutěžích v naší zemi kladných hodnocení a se ctí reprezentují vinařskou oblast Čechy – např. Zweigeltrebe rosé 2016 získalo v roce 2018

zlatou medaili na Národní soutěži vín a nominaci do Salonu vín, čímž se zařadilo mezi 200 nejlepších vín ČR a drží statut druhého nejlepšího růžového vína v Čechách pro rok 2018. Ostatně vinařská oblast Čechy je v posledních několika letech velice podceňována i přes razantní vzestup kvality produkce vín i přesto, že v Čechách je pouze dvacetina plochy vinic v ČR.

Zámek v současné době také slouží pro pravidelné degustace vín z vinařství, která jsou určena pro malé i velké skupiny z řad milovníků vín, ale čím dál tím více i pro firemní klientelu, která hledá krásné historické prostory a zajímavý program. Všechny degustace je nutné objednat a rezervovat předem. Koupit láhev vína z vinařství lze ostatně bez objednání přímo na zámku anebo můžete využít e-shop www.vinomunzar.cz, kde si lze vína rezervovat pro osobní odběr na zámku nebo si jej nechat poslat kurýrní službou až do domu.

Ing. Jiří Voves

RUBRIKA OBCE ŘITONICE SLOVO Odstupujícího starosty obce Řitonice

Vážení čtenáři, v následujících řádcích se pokusím vám, čtenářům časopisu „Zpravodaj Veselice“, ve stručnosti sdělit, co se ve vaší sousední obci od dubna do října letošního roku událo, a ještě do konce letošního roku chystá.

Z pozice starosty obce píši do této rubriky dnes naposledy. Rozhodl jsem se do volebního období 2018 – 2022 nekandidovat. Proč jsem se takto rozhodl, si nechávám pro sebe. Odstupující zastupitelstvo se rozhodlo neměnit počet zastupitelů, takže i nadále zůstane zastupitelstvo pětičlenné. Komunální volby v letošním roce proběhly bez problémů a pochybností. Volební účast: z počtu 63 oprávněných voličů přišlo k volbám 46 občanů, což je 73 %. Do nového zastupitelstva byli zvoleni: Ladislava Klikarová, Jiřina Vokounová, Martina Sudíková, Matěj Fojtík a Eva Folprechtová, kteří se na ustavujícím zasedání rozhodnou o rozdělení funkcí v zastupitelstvu (pozn. redakce - starostkou byla zvolena Martina Sudíková, místostarostkou Jiřina Vokounová). Řitonice si zaslouží, aby měly schopné příští zastupitelstvo. Věřím tomu, že předchozí zkušenosti dvou zastupitelek pomohou celému zastupitelstvu obce v nastávajícím volebním období, aby občané Řitonic byli s fungováním a perspektivou obce spokojeni.

Bylo by z mé strany neseriózní prostřednictvím tohoto zpravodaje nepoděkovat končícímu zastupitelstvu, jmenovitě (dle věku) Josefu Turkovi, Zdeňku Pavlíčkovi, Vlastislavu Šíbovi a Vlastě Bohaté. Samozřejmě chci poděkovat také hospodářce obce Jaroslavě Vávrové, jejíž nezištná pomoc byla po celé funkční období pro obec a pro mne samotného nepostradatelná. Domnívám se, že jsme byli celé volební období dobrým pracovním týmem, že se nám leccos podařilo v oblasti zvelebování obce i investic, které budou sloužit nadále všem občanům Řitonic. Toto jsou výsledky naší práce, které jsou navenek vidět, ale nesmíme zapomenout i na to, že s fungováním obce souvisí spousta administrativní práce, kterou běžný občan nevnímá, nevidí a proto ji ani nemůže hodnotit, resp. poznal by to až, kdyby tato neviditelná práce nefungovala.

Je samozřejmostí, že dle zákona vede naše obec obecní kroniku. V této souvislosti bych chtěl velice poděkovat

paní Haně Křečkové, která po řadu let kroniku pečlivě píše, zachycuje v ní události obce v kontextu s národní i světovou historií příslušného roku v oblasti politiky, kultury, počasí atd.

Ne vše se nám zastupitelům, kterým končí mandát, povedlo, přesto jsem přesvědčen, že nám nelze upřít snahu a výsledky, kterých jsme dosáhli. Sebekriticky uznávám, a beru to na sebe, že se mi za sedm let působení ve funkci starosty nepodařilo zabránit některým tzv. „žabomyším válkám“ a zlepšit mezilidské vztahy, komunikaci, tedy jeden z principů demokracie. Vše jsem činil v dobré víře pro obec, kde jsem se před 66 lety narodil. Jsem rád, že i zastupitelé minulého období brali svou, mnohdy neoceňovanou práci, jako poslání, ono to totiž poslání je, nelze ho dělat jen pro peníze.

Myslím, že lze konstatovat, že hospodaření obce předáváme budoucnosti v dobré kondici. V době mého nástupu do funkce starosty, tedy v roce 2011 byla na účtu obce částka 1 774 916,- Kč, aktuálně je na účtech (Komerční banky a České národní banky) a hotovosti obce celkem: 4 078 720,- Kč. Tato příznivá bilance je dokladem hospodárného přístupu k investicím. V posledním půlroce byla opravena obecní účelová komunikace od hřbitova směrem k osadě Rousínova. Současně v období června byly opraveny výtluky na ostatních místních komunikacích v obci. Oprava byla provedena turbo-metodou. V měsíci září byla provedena výměna všech svítidel veřejného osvětlení. Původní výbojková svítidla o příkonu 100 W byla nahrazena úspornými LED svítidly s polovičním příkonem. Návrhová část této investice při současných tarifech ČEZ Distribuce je odhadována max. na čtyři roky.

Při rekonstrukci osvětlení byla zapůjčena vysokozdvížená plošina, kterou jsme využili i k vyčištění okapových žlabů na budově obecního úřadu. V závěru října jsme provedli svépomocí osazení železného roštu (koryta), které v případě přivalového deště s tekoucí vodou z Mílové hůry zajistí odvod vody tak, aby nevytékala na komunikaci a neohrožovala soukromé majetky. Vybagrování zeminy a příkopu

k odvodu vody provedl náš občan pan Milan Litoborský bez nároku na odměnu, za což mu patří dík. Dále jsme nechali zrekonstruovat parketovou podlahu ve víceúčelové místnosti obce (bývalá tělocvična) spojenou s výměnou starého koberce za nový, zátěžový.

V oblasti kultury uspořádali naši dobrovolní hasiči 4. 8. pouťovou zábavu. V neděli 2. září jsme uspořádali společně s SDH pro děti dětské odpoledne s bohatým sportovním programem a soutěžemi. Tuto akci navštívili i rodiče a děti z Veselice. Významnou událostí v Řitonicích byl letos již potřetí uskutečněný benefiční koncert Ondřeje Rumla v kostele sv. Štěpána. Co se týče benefičních koncertů, rádi bychom v závěru roku mezi svátky uspořádali tradiční velmi oblíbenou Českou mši vánoční Jakuba Jana Ryby.

Koncem října začala třetí etapa rekonstrukce střechy řitonského kostela. Před zahájením třetí etapy rekonstrukce proběhl kontrolní den za účasti pracovníků Národního památkového ústavu, zhotovitele projektu, památkářů při

Magistrátu Mladá Boleslav a samozřejmě také zástupce řitonské farnosti.

V závěru zmíním ještě nemilou událost. 17. 10. po půlnoci jsem byl informován, že v obci vzniká požár. Ohnisko požáru vzniklo z neopatrnosti a nedostatečného dohašení při pálení dřevin v neobydlené nemovitosti čp. 18. Při příjezdu hasičských záchranných sborů byly veliteli zásluhy poskytnuty nejdůležitější potřebné informace, a to, že v objektu se nenachází osoby, je odpojena elektrická energie a není zde zaveden plyn.

Věřím, že také nastupující zastupitelstvo bude tuto rubriku i nadále využívat jako jeden ze způsobů prezentace naší obce. Rád bych také využil příležitosti a popřál nastupujícímu zastupitelstvu mnoho úspěchů a všem čtenářům Veseláku i redakční radě pevné zdraví a úspěšný rok 2019.

Josef Pavlíček

odstupující starosta obce Řitovice
26. 10. 2018

ONDŘEJ RUML ZPÍVAL JEŽKA, VOSKOVCE A WERICHA

Už jsme si skoro zvykli, že po několik posledních let jsou v kostele sv. Štěpána v Řitonicích pořádány benefiční koncerty na podporu projektu vedoucího k opravě střechy kostela poškozené ničivými vichřicemi 23. červencové noci roku 2009. Letos již potřetí jsme měli příležitost účastnit se 14. října vystoupení Ondřeje Rumla, tentokrát s programem „Ondřej Ruml zpívá Ježka, Voskovce a Wericha“. Na řitonský koncert přizval jako spoluhráče své hudební přátele a spoluvůrce stejnojmenného alba – klavíristu Mateje Benka a kontrabasistu Rastu Uhríka. Společně nám předvedli opravdový koncert! Představili písně klasiků Jaroslava Ježka, Jiřího Voskovce a Jana Wericha v „novém kabátě“. Posluchačům známé písničky, vybrané vesměs z největších hitů Osvobozeného divadla (např. Klobouk ve křoví, Tři strážníci, Stonožka, David a Goliáš, Šaty dělají člověka, Nebe na zemi), byly představeny v duchu soudobého klubového jazzu, upravené velmi citlivě s uctivým respektem k originálu.

Osobnost Jaroslava Ježka sehrává v příběhu letošního benefičního koncertu jednu z klíčových rolí. Jeho podíl na autorství a úspěchu písniček Osvobozeného divadla je nesporný. Možná bude zajímavé na tomto místě a v popisovaných souvislostech zmínit pomyslné „potkávání se“

Ondřeje Rumla s Jaroslavem Ježkem. Ondřej Ruml je absolventem pražské konzervatoře Jaroslava Ježka a přijel do Řitonic předvést kulturní odkaz Jaroslava Ježka. V průběhu koncertu jsme měli příležitost slyšet Ondrovo vyznání o vztahu k Řitonicím i k samotnému místu, na kterém stojí a kde byl před třiceti sedmi lety pokřtěn. Připomeňme si, že na stejném místě o řadu generací dříve stál Jaroslav Ježek osobně v roli svědka na svatebním obřadu svého přítele a spolužáka hradčanské školy pro výchovu nevidomých. Kdoví, zda právě toto genius loci (latinské slovní spojení znamenající „duch místa“) neumocnilo kulturní zážitek nádherného říjnového nedělního odpoledne.

Dalo by se také říci, že Ondřej Ruml se stal pro řitonské zjevením přicházejícím rozdávat radost v podobě kulturního zážitku s obrovským diváckým ohlasem a přijmout dar od posluchačů ve prospěch dobré věci, na které mu velmi záleží. Dobrovolné vstupné z koncertů Ondry Rumla přispělo na střechu kostela sv. Štěpána za roky 2016, 2017 a 2018 souhrnnou částkou 73 800,- Kč.

Děkujeme za přízeň Ondrovi Rumlovi i všem posluchačům!
Jaroslava Vávrová

POZVÁNKA NA BENEFIČNÍ VÁNOČNÍ KONCERT:

Česká mše vánoční Jana Jakuba Ryby se bude letos konat v den svátku sv. Štěpána, tj. 26. 12. 2018 v kostele sv. Štěpána v Řitonicích. Zahrát a zazpívat si opět rádi do Řitonic přijdou přátelé a bývalí, či současní členové vokálně-instrumentálního souboru ReBelcanto. Finanční výtěžek z koncertu přispěje na záchranu kulturní památky, tentokrát na třetí etapu opravy střechy kostela. Těšíme se na Vaši účast.

Jaroslava Vávrová

ČERNÁ KRONIKA OBCE VESELICE A OKOLÍ - OO PČR DOBROVICE

Policisté Obvodního oddělení policie v Dobrovici řešili od poloviny letošního roku do současné doby v obci Veselice čtyři případy protiprávního jednání, z nichž pouze v jednom

případu se jednalo o trestný čin. I tak se jedná o mírný nárůst prošetřovaných událostí v tomto okrsku, oproti minulému období.

V prvním případě, který se stal v dubnu letošního roku, neznámý pachatel vnikl na pozemek rekonstruovaného rodinného domu, kde vypálil dveře do garáže, ze které následně odcizil pneumatiky a motorovou pilu. Uvedeným jednáním způsobil majiteli škodu za 8.000,- Kč. Do současné doby se pachatele ani odcizené věci nepodařilo vypátrat. V případě dopadení pachatele mu hrozí trest odnětí svobody až na dvě léta.

V červenci přijala hlídka policie oznámení o krádeži stavební míchačky z pozemku stejného domu jako v prvním případě. Věc byla dobrovickým oddělením policie šetřena pro podezření ze spáchání přestupku proti majetku se škodou 4.500,- Kč. Do současné doby se však pachatele nepodařilo vypátrat.

O dva měsíce později byli policisté přivoláni k požáru vzrostlého topolu v obci Veselice. Po uhašení ohně jed-

notkou hasičů a následném šetření, ke kterému byl přivolán vyšetřovatel hasičů i psovod se speciálně vycvičeným psem, bylo zjištěno, že požár byl s největší pravděpodobností založen úmyslně. Po pachateli přestupkového jednání policie dosud pátrá.

V měsíci září zastavili policisté v obci Domousnice motorové vozidlo BMW, jehož řidič jel směrem na Veselici. Na výzvu se řidič podrobil testu, zda není ovlivněn návykovými látkami. Test byl pozitivní na amfetamin/metamfetamin. Dalším šetřením policisté zjistili, že osmadvacetiletý muž není držitelem řidičského oprávnění. Věc bude nyní řešit správní odbor Magistrátu v Mladé Boleslavi.

Dobrovice 25. 10. 2018

prap. Jan Procházka

INFORMACE ZE ŽIVOTA V NAŠÍ OBCI

10. CYKLOVÝLET

Letošní jubilejní výlet na kolech okolím Veselice se uskutečnil v sobotu 8. září 2018. Tak jako v minulosti se výletu opět nezúčastnili Ti, kteří říkají, že se na Veselici nic neděje. Ale naopak se do našich řad opět vrátila paní Marie Šoltysová, která jela na elektrokole. Škoda jen, že kapacita baterie jí nedovolila absolvovat celý výlet.

Ten dle pozvánky začal ve 13.30 hodin, kdy se všichni účastníci sešli před Obecním úřadem a poté vyjeli do Domousnic. Odtud naše cesta vedla na Rabakov. U Muzea motocyklů jsme odbočili na polní cestu a jeli k Borečskému rybníku, kde u pláže byla vzpomínka na dobu, kdy se zde koupalo a stanovalo. Odtud naše cesta vedla do listnatého lesa, kde orientaci ztěžovalo opadané listí a rozlišit hlavní cestu od vedlejší bylo složitější. Z lesa jsme vyjeli na okraj Ujkovic a pokračovali přes Prodašice do Seletic, kde byla plánovaná zastávka. Po odpočinku a občerstve-

ní v místní restauraci cyklovýlet pokračoval Svatojiřským lesem směrem na Ledce. A protože místní restaurace byla poslední na cestě k domovu, tak jsme zde provedli zhodnocení. Okouzlení letní přírodou, která se konečně po dlouhém suchu a následném dešti opět zelenala, jsme se vrátili přes Ujkovice, Rabakov, Domousnice na Veselici, kde se každý vrátil do svého domova.

Počasí nám přálo a tak cestování bylo příjemné. Zejména oceňuji mladé rodiny, které vedou své děti v dnešní počítačové době ke sportu. Příkladem je opět Matěj Bulíř, který výlet absolvoval od začátku do konce sám na svém kole. Ostatní malé děti oživily výlet svou dětskou radostí. Jsou ještě malé, ale věřím, že do budoucna jednou také pojedou na vlastním kole, jako nyní jejich rodiče. Přál bych si, aby nás příště jelo více.

Srb Zdeněk

TURNAJ VE STOLNÍM TENISE

V sobotu 4. 8. 2018 se za krásného počasí konal před Veselskou hospůdkou tradiční turnaj ve stolním tenise. Hrál se opět na dvou stolech ve 3 kategoriích každý s každým. V nejmladší kategorii bylo přihlášeno 5 dětí. První místo obsadil Aleš Burda, druhý byl Matěj Bulíř a třetí místo patří Petru Hofmanovi. V kategorii žen se do sou-

těže přihlásilo 7 účastnic. První místo obsadila Martina Fodorová, druhá byla Jana Bucková ml. a třetí Jana Matoušková. V kategorii mužů bylo přihlášeno 12 účastníků. V této kategorii se na prvním místě umístil Dominik Hrdý, druhý skončil Dušan Konývka a třetí příčku obsadil Zdeněk Srb. Za přípravu celého turnaje, zapisování výsled-

ků a závěrečné hodnocení včetně předání cen je potřeba poděkovat Evě Konývkové. Díky také patří hasičům za finanční příspěvek na ceny a také za zajištění občerstvení.

Díky všem a příští rok se opět budeme těšit na setkání příznivců tohoto sportu.

Dušan Konývka

INFORMACE Z ČINNOSTI OÚ VESELICE

- ✓ **ZO projednalo a schválilo** Závěrečný účet obce za rok 2017 spolu se Zprávou o výsledku přezkoumání hospodaření obce za rok 2017 bez výhrad.
- ✓ **ZO projednalo a schválilo** Účetní závěrku za rok 2017 spolu se zprávou o výsledku přezkoumání hospodaření krajským úřadem a inventarizační zprávou
- ✓ **ZO projednalo a schválilo** opravu hasičského auta do výše 100 000 Kč.
- ✓ **ZO projednalo a schválilo** konečné verze kupních smluv uzavíraných s manželi Hrdými a Josefem Tomsou.
- ✓ **ZO projednalo** ořezání lip okolo sochy sv. Marie na návsi a stromů na hřbitově.
- ✓ **ZO projednalo a schválilo** zadávací řízení pro opravu místních komunikací, které bylo odesláno firmám: SaM silnice a mosty, a. s., COLAS CZ, a. s., H-INTES, s. r. o. a M-SILNICE a. s. Všechny firmy však z kapacitních důvodů odmítly. Stávající i další firmy budou znovu obslány s novým termínem zhotovení.
- ✓ **Po volbách nové ZO zvolilo** starostou Miroslava Pažouta a místostarostou Milana Masáka, předsedou kontrolního výboru Jana Cidlinu, členkou na vlastní žádost Evu Konývkovou, předsedkyní finančního výbo-

ru Janu Pažoutovou. Zbývající členy výborů navrhnou předsedové a předloží zastupitelstvu ke schválení na dalším zasedání.

- ✓ **ZO projednalo a schválilo** žádost Hany Novákové o připojení č. p. 5 k vodovodu.

Na veřejném prostranství (budoucím hřišti) firma Svoboda Dolní Bousov provedla srovnání terénu (58 988 Kč). Byl vyset nový trávník (M. Bulíř – Zahrady, faktura zatím nevystavena).

K 15. listopadu 2018 nemají zaplacené poplatky za TKO za rok 2017 a 2016 pouze dva majitelé rekreačních objektů. Poplatky za letošní rok 6 trvale hlášených občanů (tři domácnosti) a 5 majitelů rekreačních objektů.

Od 1. 1. 2019 dochází k navýšení poplatku za svoz TKO z 550 na 610 Kč/občana (rekreační objekt)/rok.

Důvodem je zvýšení ceny firmou Compaq. Oslovili jsme i konkurenční firmu, ta však nabídla cenu ještě vyšší.

**Miroslav Pažout starosta obce,
Marcela Šafránková**

Z ČINNOSTI SPOZ VESELICE

22. září jsme připravili pro děti akci nazvanou „Loučení s létem“ i když byl už listopad, tak bylo krásně a léto stále trvalo.

Děti plnily různé úkoly, které byly připraveny na 9 stanovištích. Zároveň měly hezkou procházku, kte-

rou ukončily „Kolem štěstí“ a vylosovaly si podle tří barev různé dárkové předměty. Nakonec si všichni opekli špekáčky, a jelikož bylo trochu chladno, tak se zahřály čajem a zákuskem. Všichni poté odcházeli unavení, ale spokojení.

Hned druhý den jsme uspořádali „setkání jubilantů“. V roce 2018 to byli tito občané:

Antošová Ludmila	Pažout František
Tremel Josef	Cidlina Pavel
Tremlová Jiřina	Štěpanovská Libuše
Runčíková Hana st.	Konývková Eva
Tauchmanová Marie	Runčíková Hana ml.
Bucek František	Pažoutová Věra
Štěpanovský František	Boukal Robert
Rýdl Josef	

Všechny oslavence jsme přivítali v budově Obecního úřadu spolu s rodinnými příslušníky. O zpestření nedělního odpoledne se postaraly děti svým vystoupením, které přítomné jistě potěšilo. Po blahopřání byl všem jubilantům předán dárkový balíček a kytička.

Nakonec následovalo malé pohoštění. Všichni se při družném hovoru mile pobavili.

20. října uspořádala obec Veselice znovuvysvěcení sochy Svatého Jana Nepomuckého.

U sochy jsme se sešli ve 14. 00 hodin. Po přivítání všech přítomných panem starostou, následovalo vystoupení dětí, které přednesly básně a životopis Jana Nepomuckého.

Poté církevní obřad vedl děkan Pavel Michalec z Římskokatolické farnosti v Sobotce. Tímto obřadem byla socha svatého Jana Nepomuckého znovu vysvěcena.

V 16.00 hodin téhož dne jsme se sešli na veřejném prostranství „U cihelny“, kde jsme si připomněli 100. výročí vzniku Československé republiky.

Pan starosta přivítal všechny přítomné a svým projevem připomněl 621 let od první zmínky o obci Veselice.

Následovalo pásmo básní a písní, při kterých jsme si společně zazpívali „Čechy krásné, Čechy mé“ a naši „Českou hymnou“ bylo zakončeno toto vystoupení.

Na počest výročí byla zasazena „Pamětní lípa“. Každý

Všem, kteří se nedostavili na toto setkání, jsme předali dárkové balíčky doma, kde jsme byli všude srdečně přivítáni.

mohl přiložit ruku k dílu a přihodit hlinu ke kořenům stromu.

Nakonec následoval přípitek a malé občerstvení Všem zúčastněným.

Za SPOZ Jarmila Bulířová, Věra Pažoutová

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

VÝROČÍ

80 let	25. srpna	Marie Tauchmanová	50 let	6. října	Robert Boukal
75 let	3. listopadu	František Bucek	45 let	20. října	Radek Jakubec
70 let	25. května	František Navrátil	35 let	23. září	Monika Brezání
	25. srpna	František Pažout		18. října	Vladimír Burda
65 let	22. listopadu	Pavel Cidlina	25 let	4. listopadu	Michal Novák
60 let	17. července	Ing. Hana Runčíková	10 let	29. prosince	Anna Křížová
55 let	4. listopadu	Vlasta Brezániová	5 let	29. října	Tomáš Brezání

PŘIHLÁŠENI

Josef Tomsa, Veselice 69
František Navrátil, Veselice 64

ODHLÁŠENI

Martin Štěpanovský, Veselice 10

ZEMŘELI

10. června 2018 **Václav Rys**, Veselice 26 ve věku nedožitých 76 let.

25. září 2018 **Kateřina Karbanová**, Veselice 34 ve věku 9 let.

31. července 2018 **Hana Pelikánová**, Dolní Bousov ve věku nedožitých 85 let.

30. srpna 2018 **Luboš Pelikán**, Dolní Bousov ve věku 87 let.

9. září 2018 **ing. Miroslav Halama**, Náchod ve věku 87 let.

ČTENÁŘSKÉ DOPISY A OHLASY

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji SPOZ ve Veselici za blahopřání a dárkový balíček k mým narozeninám

při oslavě jubilantů. Poděkování patří též veselickým dětem za pásmo básniček a písniček.

Pavel Cidlina

Děkujeme všem, kdo jste se přišli naposledy rozloučit dne 3. 8. 2018 s paní **Hanou Pelikánovou** a dne 7. 9. 2018 s panem **Lubošem Pelikánem**.

Děkujeme za projevy soustrasti a květinové dary.

Hana a Luboš, dcera a syn s rodinami

Marcela Šafránková

NA LESE KŘIŽÁNKU VČERA A DNES

V prosinci 1979 jsem byl z polesí Klokočka přeložen na polesí Svobodín – Dolní Bousov na lesnický úsek Křížánek. Jako lesník jsem zde začal pracovat po hajném Zemanovi, který odešel na zasloužený odpočinek. Dnes, kdy jsem již sám důchodce, musím mu dát za pravdu, když prohlašoval: „uteklo to jako voda“.

Odpracoval jsem na tomto úseku téměř čtyři desítky let a tak mám na co vzpomínat. Na zdejší lesní dělníky, na veselické spoluobčany, kteří mi, když bylo potřeba, vypomáhali, na to jak to zde vypadalo s množstvím a druhy zvěře. Nelze zapomenout na „krajánka“ pana Františka Novotného, na manžele Lukešovi, na kominického mistra chataře pana Čamru apod. Všichni již byli v důchodu, ale v lese podle potřeby a momentálních možností vypomáhali.

Hlavně ale chci psát o lese a o zvěři, která v Křížánku byla dříve, ale i o té, která je tu dnes. Pamatuji se na hony na drobnou zvěř, tj. zajíce a bažanty. Již mnoho let se zde tyto hony nekonají, protože tato zvěř je zde v minimálním počtu. Býval zde i slušný tah sluk, ty se i lovily. Dnes zde sluky také táhnou, ale jen ojediněle. S minulostí se to nedá srovnat. O toto vše se postarala především mechanizace a chemizace v zemědělství a lesnictví. I zvýšená automobilová doprava na tom má svůj podíl. Dost řidičů je bezohledných, svoji jízdu nepřizpůsobí prostředí. To má za následek velké množství sražené, jak drobné zvěře, tak i zvěře srnčí i divokých prasat.

V současné době jsou přemnožena právě divoká prasata. Klade se to za vinu myslivcům. Zemědělci jim kladou za vinu škody, které na porostech vznikají. Velkým problémem

BYLO, NEBYLO...

Náš další příběh se odehrál o Vánocích, tedy v době, kdy se u jednoho stolu spolu setkávají i vzdálení příbuzní.

Štědrý den

Od té doby, co jsem se navždy rozloučila s manželem a děti se mně rozběhly do světa za štěstím (jsem už trojnásobnou babičkou), jsem zůstala sama, tak jako ten příslovečný „kůl v plotě“. Kdo ten pocit nezažil, asi těžko pochopí, co to znamená bloudit po prázdném bytě. Chvilí jsem se nad tím vším trápila, ale pak jsem se přece jen vzpamatovala a řekla si, že mám konečně čas dohonit všechno to, na co mi dříve nezbyl čas. Začala jsem pročit všechny knížky, které jsem kdysi pro nedostatek času odložila, a konečně se pustila i do dlouho odkládané práce, kterou bylo třídění snímků rodinného alba, což znamenalo prohlédnout asi tři velké krabice fotografií.

A tak jsem se jednoho večera do této „dřiny“ pustila. A tehdy jsem se také poprvé nad ránem probudila podivným snem, který se mně pak každou noc vracel. Byla jsem v jakési místnosti, snad pokoji, seděla jsem v křesle a naproti mně, ale jakoby hodně vzdálená, seděla žena, která mi byla velmi podobná. Nějakým způsobem jsem věděla, že je to moje sestra a je také sama. Reálně to ovšem nebyla pravda, byla jsem jedináček. Narodila jsem se v roce 1942 v Německu, kde byla moje matka totálně nasazena a jen zázrakem se jí podařilo přežít a po skončení války se se mnou vrátit zpět do Čech. Otec válku nepřežil. Matka o této době nerada mluvila a já jsem její mlčení respektovala. Avšak můj sen byl neodbytný a já už

jsou ale velké mnohahektarové lány řepky a kukuřice, ve kterých mají divočáci svůj ráj. Mají zde vše, co ke svému životu potřebují a jen obtížně se je dá vyhnat a ulovit. O této situaci, ne vždy regulérně, informují naše sdělovací prostředky.

Nově, ale již řadu let, se zde vyskytuje i daňčí zvěř. Probíhá zde ovšem i daňčí říje. Srnčí zvěř, která je tradičním obyvatelem zdejších lesů, je v menším počtu a ani trofeje již nejsou takové jako dříve. Přispěla k tomu úprava hranic honitby – pole – les.

Kolisající stavy jsou i u lišek. Jeden rok jich je hodně, druhý zase méně. Čím to je ovlivněno přesně nevím. Vždyť vzteklina, která stavy lišek také ovlivňuje, se zde již dlouho nevyskytuje. Může to být způsobeno i přítomností cizích predátorů, kteří se zde v současnosti objevují. Je to hlavně psík mývalovitý, mýval severní a byl zde viděn i šakal. Větší jsou i stavy hnízdících výrů, hlavních predátorů ježků, menší zvěře i mláďat. Není vzácností zahlédnout kroužící pár orlů mořských nebo luňáků červených. Několik let hnízdí v „Bučí“ i pár černých čápů.

Velkou vzácností je zahlédnout tchoře nebo lasici kolčavu, dříve zcela běžné šelmičky našeho venkova.

Mám velké obavy, že u nás dojde k tomu, co je běžné na západě od našich hranic.

U každého remízku či políčka stojí posed a ze zvěře jsou tam vidět pouze vrány. Zarážející je i euforie z výskytu vypouštěných vlků. Myslím, že je jen otázkou času, kdy místo ovcí potrhají nějakého houbaře či dítě.

Miloslav Konývka

opravdu nevěděla, co mám dělat. Když jsem o snu vyprávěla dětem, s přílišným pochopením jsem se nesetkala - babičce se prostě zdají divné sny. To se k stáří stává. Mám prý si brát prášky na spaní.

A čas běžel. Fotografie se z krabic ocitly v albech, začal poletovat první sníh a za humny byly Vánoce. Obě děti mi oznámily, že odjíždějí z města, dcera na hory, syn k tchyni... Takže zase sama, stejně jako ona neznámá z mého snu, který mne neopouštěl, naopak, byl intenzivnější. Zkrátka připadalo mi, jako by se vzdálenost mezi mnou a tou druhou ženou zkracovala. Na Štědrý den jsem koupila kousek kapra, vyrobila trochu bramborového salátu a do vázy dala několik smrkových větví. V okamžiku, kdy jsem po večeri rozsvítila svícen, se nečekaně rozezněl u dveří zvonek. Šla jsem otevřít a v příšeří chodby stála starší žena a snažila se mi německy něco vysvětlit. Rozuměla jsem jí snad každé desáté slovo, na víc moje němčina opravdu nestačila. Jen jsem pochopila, že hledá pomoc.

Pozvala jsem ji dovnitř, rozsvítila velké světlo a zůstala jak přimrazená - přede mnou stála žena z mého snu! Překvapená však byla i ona, neboť jsme si byly neuvěřitelně podobné a mně jakýsi šestý smysl říkal, že to všechno asi není náhoda. Představila se jako Ruth Reichelová a do Prahy přijela z Mnichova. Při štědrovečerní prohlídce Prahy zabloudila a dostala se, ani neví jak, do naší ulice. Nevěděla, kudy dál, a tak zazvonila na první zvonek nejbližšího domu, a to byl právě ten můj. Prosila mne, abych jí dovolila zavolat do hotelu a spojit se s vedoucím zájezdu. Naštěstí mluvila pomalu, a tak jsem jí alespoň trochu

rozuměla. Obě jsme však na sebe po očku pokukovaly, cítily jsme, že si máme co říci, ale ani jedna z nás nevěděla, jak začít. Napadlo mě, že bude mít asi hlad, a tak jsem ohřála zbytek kapra a nabídla nečekané návštěvě opožděnou večeři. A pak už jsme si jen povídaly. Nebyla to souvislá řeč, protože jsem němčinu opravdu hodně zapoměla, ale nakonec se střípky vyprávění složily do mozaiky.

Ruth byla, obdobně jako já, vdova, a také její děti žily svým životem. Nebyla žádný cestovatel, a tak své město téměř neopustila. Do Prahy se vydala k údivu celé rodiny, ale jak mi vysvětlovala, celý život ji sem cosi táhlo, cosi, co si nedovedla vysvětlit. Ale teprve poté, co zůstala sama, se nutkání navštívit Prahu stalo tak naléhavé, že prostě musela přijet. Vyprávěla jsem jí o svém snu a shodly jsme se, že ani naše podoba není náhodná. A tak jsme začaly pátrat, co máme společného. Nebylo to tak těžké. Narodily jsme se ve stejný den, měsíc a rok, a i ve stejném městě. Ale to bylo také všechno. Nicméně Ruth to nedalo a slíbila, že ihned po návratu domů začne pátrat dál. Ruth odeje-

la taxíkem do hotelu a mně se té noci poprvé nezdál můj „tradiční“ sen. A nezdál se mně ani nazítří. Prostě zmizel stejně záhadně, jako se objevil.

Po nějakém čase přišel dopis, ve kterém Ruth oznamovala, že jede do Prahy mi všechno vysvětlit. A skutečně. Ruth ke svému překvapení zjistila po usilovném pátrání, že její matka nebyla její pravou matkou, ale pouze matkou adoptivní. A díky pověstné německé pořádkumilovnosti i neuvěřitelné náhodě, se ve zbytku zachovaného archivu nemocnice v daném městě našel zápis o tom, že jistě Češce jménem Holá se narodila dvojčata ženského pohlaví, která splňovala nároky na „čistotu nordické rasy“, a jsou proto určena k adopci do německých rodin. Jako křestní jména pak byla uvedena Marie a Růžena. Jméno Růžena bylo přeškrtnuto a přepsáno na Ruth. U jména Marie byl připsán křížek. Záhadou však zůstává fakt, jak se paní Holé, jinak naší matce, podařilo z jejích dvou dcer zachránit pro sebe alespoň jednu.

Na základě skutečného příběhu zpracovala I. Sůsová

PŘÍSPĚVATELÉ NA ČASOPIS

NA ZPRAVODAJ PŘÍSPĚLI (OD 3. 5. 2018 DO 7. 11. 2018):

M. Berglová – 50 Kč, J. Bucková – 90 Kč, L. Drobná – 150 Kč, S. Boučková – 200 Kč, M. Želechovská – 200 Kč, E. Borovičková – 100 Kč, J. Novák (Řitovice) – 500 Kč, V. Havránek – 130 Kč, J. Matoušková – 140 Kč, M. Matějková – 200 Kč, ing. M. Halama – 200 Kč, M. Marešová – 100 Kč, A. Terlecká – 100 Kč, J. Tomsa – 200 Kč, J. Runčík – 1585 Kč, Tauchmanovi – 500 Kč, R. Nováková – 75 Kč, A. Legnerová – 200 Kč, Ďoubalíkovi – 200 Kč, J. Tomsa (Skyšice) – 120 Kč, R. Dufková – 200 Kč, Jakubcovi – 300 Kč, M. Železná – 150 Kč, N. Kopecká – 200 Kč, L. Šmejkalová – 100 Kč, Pacákovi – 100 Kč, V. Pažoutová – 200 Kč, Z. Pokorný – 200 Kč, Z. Poláková – 200 Kč, J. Drahorádová – 225 Kč, K. Fischer – 150 Kč, Brodských – 500 Kč, Jansovi (Bulovka) – 400 Kč, V. Šolcová – 200 Kč, H. Nováková – 500 Kč, Buckovi st. – 200 Kč, Ďoubalík M. – 100 Kč a Cidlina P. st. – 500 Kč.

Všem přispěvatelům redakční rada upřímně děkuje

100. VÝROČÍ ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

Rok 2018 je pro Čechy výjimečný.

Připomínáme si 100. výročí vzniku samostatného Československa, 25. výročí vzniku České republiky a také rovné čtvrtstoletí existence České mincovny.

V tento den před 100 lety byla na pražském Václavském náměstí vyhlášena pro národy bývalého Rakouska-Uherska samostatnost a začala se psát nová kapitola našich dějin.

Připomeňme si, jaké události tomuto zásadnímu milníku naší historie předcházely.

VZNIK ČESKOSLOVENSKA 1918

První světová válka, která skončila před 100 lety, poskytla Čechům a Slovákům příležitost dokázat, že si zaslouží vlastní stát, a svými činy na politickém i bitevním poli se vymanili z nevlídných okovů rakouskouherské říše.

Události v roce 1918

6. ledna 1918 - Tříkrálová deklarace... byla prohlášením generálního sněmu českých poslanců říšské rady, zemských sněmů historických českých zemí se spoluúčastí představitelů české kultury ze dne 6. ledna 1918, požadující autonomii pro Čechy a Slováky a jejich spojení v jeden státní celek v rámci Rakousko-Uherska.

18. října 1918 - Washingtonská deklarace... oficiálně pojmenovaná „Deklarace nezávislosti československého národa jeho Prozatímní vládou“ je deklarace zahraničního

odboje Čechů a Slováků vyhlašující svrchovanou a nezávislou Československou republiku. Deklarace odmítá možnost autonomie v rámci Rakouska, odvolává se na historická práva Čechů a práva na sebeurčení pro Slováky a závěrem nastiňuje podobu budoucího Československa.

Události 28. října 1918... večer 28. října vydal Národní výbor první zákon, zákon o zřízení samostatného státu československého, a poté bylo ještě zveřejněno svolání Národního výboru „Lide československý. Tvůj odvěký sen se stal skutkem...“.

Pod oběma dokumenty byli podepsáni František Soukup, Vavro Šrobár, Jiří Stříbrný, Alois Rašín a Antonín Švehla - později zvaní „Muži 28. října“.

Osobnosti první republiky

Tomáš Garrigue Masaryk - prezident osvoboditel - byl český státník, filozof a pedagog, první prezident Československé republiky.

Milan Rastislav Štefánik - slovenský politik, generál francouzské armády a také astronom. V letech 1914 - 1918 organizoval československé legie v Srbsku, Rumunsku, Rusku, Itálii. Byl členem Národní rady v Paříži a v letech 1918-1919 československým ministrem vojenství.

Edvard Beneš - druhý československý prezident v letech 1935 - 1948. Koncem října 1918 se zúčastnil jednání zástup-

ců domácího i zahraničního odboje v Ženevě o budoucí podobě státu.

Po vyhlášení Československa byl jmenován ministrem zahraničí ve vládě Karla Kramáře.

Karel Kramář - byl český a československý politik, za Rakouska-Uherska předák mladočeské strany, za světové války účastník odboje, po roce 1918 první ministerský předseda ČSR.

František Soukup - jeden z pěti mužů 28. října... politik, novinář a publicista, povoláním právník. Působil jako poslanec Říšské rady, Revolučního národního shromáždění a senátor Národního shromáždění ČSR. Na počátku existence československého státu zastával post ministra spravedlnosti.

Vavro Šrobár - jeden z pěti mužů 28. října... byl slovenský lékař, politik, ústřední postava meziválečné slovenské politiky v Československu, od roku 1935 profesor Komenského univerzity v Bratislavě v oboru sociálního lékařství.

Jiří Stříbrný - jeden z pěti mužů 28. října... byl československý politik, novinář, účastník prvního odboje. Po roce 1945 odsouzen a vězněn.

Alois Rašín - jeden z pěti mužů 28. října... jeden z odsouzených v procesu s Omladinou, účastník 1. odboje, první československý ministr financí a funkcionář Československé národní demokracie. Při atentátu v roce 1923 byl smrtelně zraněn.

Antonín Švehla - jeden z pěti mužů 28. října... československý politik, který se stal předsedou tří československých vlád, předsedou agrární strany a hostivařským statkářem.

MNICHOVSKÁ DOHODA 1938

Před 80 lety byla podepsána Mnichovská dohoda – hanebný dokument, kterým evropské mocnosti přistoupily na požadavky nacistického Německa a který byl vyvrcholením snah Adolfa Hitlera o rozbití demokratického Československa.

ÚNOROVÝ PUČ 1948

Před 70 lety – po komunistickém převratu, který jeho strůjci v čele s Klementem Gottwaldem nazvali Vítězným únorem – se Československo stalo vazalem Sovětského svazu a na následující čtyři dekády v něm byl nastolen totalitní režim.

PRAŽSKÉ JARO 1968

Pražské jaro – krátké období liberalizace v komunistickém Československu, které mělo vést ke vzniku socialismu s lidskou tváří – bylo před 50 lety náhle a násilně potlačeno.

no vojenskou okupací „sprátelenými“ armádami Varšavské smlouvy.

SAMETOVÁ REVOLUCE

Hluboké celospolečenské změny, v jejichž čele stanul Václav Havel, vedly k pádu československého komunistického režimu i k návratu demokracie a pro jejich nenásilný charakter se na ně vzpomíná jako na sametovou revoluci.

ROZDĚLENÍ ČESKOSLOVENSKA 1993

VZNIK ČESKÉ REPUBLIKY A ZALOŽENÍ ČESKÉ MINCOVNY

Sametový rozvod – rozdělení Československa na dvě části, ke kterému došlo před 25 lety – vedl ke vzniku samostatné České republiky a po celém světě je uváděn jako pozitivní příklad pokojného zániku mnohonárodnostního státu.

28. říjen 1918 je označován za klíčový moment ve formování českého národa.

Je to nejdůležitější svátek v roce, rozhodně by neměl zevšednět. Samostatný stát se nám může zdát jako samozřejmost, ale naši předci o něj museli bojovat.

Touha mnoha Čechů a Slováků po životě ve společném, svrchovaném státě se proměnila ve skutečnost. Československo, nová republika na mapě Evropy, vykročila s nadějí na cestu dějinami a záhy si získala mezinárodní respekt a uznání.

Rok 2018 - od událostí roku 1918 uplynulo právě jedno století. Mapa Evropy se za tu dobu mnohokrát změnila. Měnily se i hranice našich zemí. Pro naše moderní dějiny přesto zůstává rok 1918 přelomový. 100 let je krásné, kulaté výročí, které oslavujeme a připomínáme si zajímavé příběhy, navštěvujeme místa, která nám připomínají společnou historii.

28. říjen je státním svátkem – Den vzniku samostatného česko slovenského státu - Československa.

Prezident republiky v tento den uděluje státní vyznamenání.

Na mnoha místech republiky se konají různé významné slavnostní akce:

- pokládání věnců k památníkům,
- sázení lip - jako symbolu svobody,
- oslavy na upomínku významné události,
- připomínáme si zajímavé příběhy a navštěvujeme místa připomínající společnou historii.

Navrátilovi

Ke zpracování článku bylo využito textů

INFO@VYROCIEREPLIKY.CZ, WWW.VYROCIEREPLIKY.CZ

http://ceskemincovna

Končí rok 2018, nastává období adventu, vánoční čas. Přejeme Vám i Vašim blízkým jeho klidné prožití. V novém roce 2019 hodně pohody, štěstí a pevné zdraví.

Redakční rada a Zastupitelstvo obce

Zpravodaj Veselice vydává Zastupitelstvo obce Veselice. Redakční rada pracuje ve složení: předsedkyně: Ing. Alena Truhanová, členové: M. Pažout, F. Pažout, F. Navrátil, J. Bulířová, Z. Poláková, Mgr. Ivana Sůsová, M. Šafránková, J. Šoltys. Zpravodaj vychází dvakrát ročně a je dodáván zdarma. Za obsah článků odpovídají autoři. Prosíme o zaslání případných návrhů, připomínek a finančních příspěvků na adresu: paní M. Šafránková, Veselice č. p. 8, PSČ 294 04 Dolní Bousov. Finanční příspěvky na časopis lze posílat též bankovně: č. ú. u mBank je: **670100-2210595734/6210**. Redakční radu můžete také kontaktovat elektronicky na adrese: E-mail: **zpravodajveselice@centrum.cz**. Web: **www.veselice.e-obec.cz**. Vydávání časopisu povoleno dokumentem Ministerstva kultury ČR event. č.: MK-ČR-E1844

ZAHRADNÍKŮV ROK

V našich obcích je téměř každý zahrádkářem a proto jsem z různě nashromážděných materiálů zpracoval některé rady a návody, co a jak v jednotlivých ročních obdobích dělat (rady pro leden až červen zpravodaj č. 51 a rady pro červenec až prosinec najdete ve zpravodaji č. 52)

Leden:

Okrasné dřeviny

Mírné zalévání, pokud nejsou mrazy. Zastínění zelených keřů chvojím ze zasluněné strany, ochrana proti mrazu.

Dosypávání zahradním substrátem. Ošetření trávníků dolomitickým vápnem.

Ovocné stromy

Průklest suchých větví (větve je možné po rozdrčení přidat do kompostu).

Čistění kmenů drátěným kartáčem a poté případně natření vápnem.

Květiny

Při mírné teplotě možno mírně zalévat.

Možnost výsevů těchto druhů: petunie, voskovky, salvie.

Zeleninová sadba

Setí semen v domácím prostředí (krytý balkon, mezi okny, klimatizovaný skleník).

Při setí nutno používat specializovanou zeminu pro výsev.

Je možnost výsevu těchto druhů: paprika, lilek, celer, salát, řeřicha.

Únor:

Okrasné dřeviny

Zpravidla je možnost výsadby keřů a stromů. Před výsadbou je nutno do výsadbového otvoru dát zahradnický substrát. Koncem měsíce se již dají ošetřit růže a začít s jejich řezem.

Ovocné stromy

Průklest jako v lednu.

Zmlazování s výjimkou ořešáků.

Postřik proti přezimujícím škůdcům.

Ošetření kmenů vápnem.

Květiny

U pokojových květin možno ořezávat velké květiny jako ibišek, monstera, ficus, schefflera.

Doporučení dalších prací

Přehazování kompostu.

Rytí záhonů, které se nestihlo na podzim.

Výsev do volné půdy

Možno vysévat mrkev a špenát.

Výsev v domácím prostředí a ve skleníčku

Možno vysévat papriku, lilek, celer, rané košťáloviny, salát, pór, petunie, begónie, hledíky, nestařec, ostálka, verbena.

Březen:

Ovocné stromy

Pokračování výsadby. Řez broskvoní. Postřik broskvoní a meruněk měďnatými přípravky proti chorobám. Rozhoz hnojiva na bázi rohoviny.

Květiny a zelenina

Hlavní období sázení a přesazování květin.

Příprava záhonů na výsev do volné půdy.

Výsev do volné půdy

Petržel, mrkev, hrách, cibule, černý kořen, špenát, karotka, ředkvička, ředkev, měsíček, rezeda, slunečnice, mák.

Výsev do pařenišť

Brokolice, salát, pór, rajče, letničky, byliny.

Výsadba

Růže, macešky, primule, cibule sazečka, jarní česnek, šalotka.

Doporučení dalších prací

Dosev špatně přezimovaného trávníku. Natírání pergol a plotů.

Duben

Okrasné dřeviny

Výsadba jehličnanů a stále zelených dřevin.

Přihnojování

kombinovanými hnojivy.

Odhrnutí a přihnojování růží.

Ovocné stromy

Přihnojování

kombinovanými hnojivy.

Květiny a zelenina

Prokypření a přihnojení

jahodníků. Výsadba

hlíznatých květin do volné půdy.

Výsadba předklíčených

brambor. Postupná

výsadba veškeré

zeleninové sadby

(s výjimkou teplomilných

zelenin). Ukončení

výsadby cibulové sazečky.

Výsevy na volné záhony

Zelí, mangold, mrkev,

cibule, ředkev, červená

řepa, špenát, hrách, kmín,

pastýňák, kopr, měsíček,

ličořeřišnice, slunečnice,

kukuřice, rezeda, mák,

černucha, afrikán.

Doporučení dalších prací

Kypření a odplevelování

venkovních záhonů.

Založení a výsev nového

trávníku.

Květen

Květiny a zelenina

Dokončení výsadby

hlíznatých květin. Výsadba okenních truhlíků.

Přesazování pokojových

květin a rostlin. Okopávka

raných brambor. Pletí

záhonů. Sklizeň raných

salátů, kedluben

a ředkviček.

Výsev na záhony

Košťálové zeleniny, salát,

okurky, tykve, fazole,

letničky.

Venkovní výsadba

Rajčata, okurky, papriky,

cukety, patizony, celer,

majoránka, předpěstěné

zeleniny atd.

Červen

Okrasné dřeviny

Vyvazování popínavých dřevin. Pravidelné sekání a zalévání trávníků.

Květiny a zelenina

Vyndávání cibulí

odkvetlých tulipánů,

narcisů a hyacintů.

Okopávka, pletí,

přihnojování a zálivka

venkovních záhonů.

Vyštípování a vyvazování rajčat.

Výsadba

Rané košťálové zeleniny.

Výsev

Mangold, karotka, okurky

nakládačky, kopr, fazole,

letní salát, červená řepa,

rané kedlubny, hrášek,

ředkvička, černucha,

městíček, ostružka, svlaček.

Ing. Jiří Campr

Obrázky k mini kvízu ze strany č. 5

